

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/231/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616207682
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5616207682.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v spore žalobcu: J. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, zastúpeného JUDr. Jánom Vajdom, advokátom, so sídlom X. námestie XXX, V., proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, IČO: 00 166 481, o zaplatenie 2.141,48 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 20C/98/2016-140 zo dňa 20.07.2018, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie. Uvedené uznesenie odôvodnil tak, že žalobca nevyhovел uzneseniu súdu prvej inštancie zo dňa 17.02.2017, pokiaľ ide o (v ňom obsiahnutú) výzvu podľa ustanovenia § 161 ods. 3 C. s. p. na odstránenie nedostatku procesnej podmienky spočívajúcej v tom, že podaniu žaloby nepredchádzalo predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody s príslušným orgánom, ktorá mala byť podľa tejto výzvy odstránená podaním (žalobcom) žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na príslušnom orgáne podľa ustanovenia § 4 zákona č. 514/2003 Z. z., na vyhovenie ktorej určil súd prvej inštancie žalobcovi lehotu 15 dní od doručenia daného uznesenia. Ďalej súd prvej inštancie poznamenal, že o predĺženie tejto lehoty (podľa ustanovenia § 161 ods. 3 C. s. p.) žalobca vo svojej žiadosti zo dňa 28.03.2017 nežiadal (žiadal len o predĺženie lehoty na odstránenie väd žaloby určenej podľa ustanovenia § 129 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.), preto prípadná námietka žalobcu v tomto smere by bola absolútne nedôvodná. Keďže žalobca nakoniec uviedol, že podaniu žaloby nepredchádzalo predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom (hoci až v súvislosti s podaním z 24.08.2017, ktorého oneskorené podanie však ide na vrub žalobcu, pretože správne mal žalobca podľa výziev v uznesení zo dňa 21.02.2017 uviesť toto tvrdenie už v lehote 15 dní od doručenia uznesenia zo dňa 21.02.2017, a súčasne v tejto lehote aj podať žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na príslušnom orgáne), bol tak naplnený predpoklad tejto druhej (eventuálne formulovanej) výzvy súdu (obsiahnutej v uznesení zo dňa 17.02.2017), teda výzvy na odstránenie nedostatku uvedenej procesnej podmienky podaním žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na príslušnom orgáne v súdom určenej lehote 15 dní od doručenia uvedeného uznesenia, ku ktorému podaniu žiadosti však zo strany žalobcu v určenej lehote však nedošlo. Žalobca musel podať túto žiadosť až (niekedy) po dátume 30.08.2017, kedy bola táto žiadosť žalobcom vyhotovená. Uvedené neodstránenie nedostatku (inak odstrániteľnej) procesnej podmienky v súdom určenej lehote, malo podľa ustanovenia § 161 ods. 3 C. s. p. za následok zastavenie konania. Súd prvej inštancie dôvodil, že teda poskytol žalobcovi šancu na odstránenie vady v jeho dovtedajšom postupe, spočívajúceho v tom, že podal žalobu na súd napriek tomu, že v rozpore so zákonom č. 514/2003 Z. z. predtým nepožiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, túto šancu však žalobca v určenej lehote (do 12.04.2017). V tejto súvislosti poukázal na judikatúru, a to na Správu o zhodnotení ďalších poznatkov súdov a účinnosti zákona č.

58/1969 Zb., prejednanej občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu ČSSR zo dňa 15.01.1980, sp. zn. Cpjf 145/78.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že výrok uznesenia je neurčitý, nakoľko je v rozpore s platnou súdnou judikatúrou, ktorou je súd prvej inštancie podľa čl. 2 ods. 2 C. s. p. viazaný. Ďalej poukázal na to, že uznesenie nevydal zákonný sudca. Poukázal na to, že podľa dôvodovej správy k C. s. p. úprava rozsudku pre zmeškanie žalovaného vychádza z diferenciácie rozsudku pre zmeškanie žalovaného pred nariadením pojednávania a po nariadení pojednávania, pričom obe formy tzv. kontumačného rozsudku predstavujú formu procesnej sankcie za pasivitu žalovaného, ktorá spočíva predovšetkým v absencii povinnosti tvrdiť a povinnosti dôkaznej, či v nedostavení sa na už nariadené pojednávanie. Z odôvodnenia uznesenia je podľa odvolateľa zrejmé, že sudca vôbec neuvažoval nad možnosťou vydania rozsudku pre zmeškanie, hoci odvolateľ na túto možnosť poukázal vo svojom vyjadrení. Súdu prvej inštancie vytkol, že jednotlivé odseky odôvodnenia nie sú označené arabskými číslicami, tzn., že je zmätočné. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie chce prenechať celé dokazovanie a rozhodovanie v merite veci odvolaciemu súdu, pričom vo veci nevykonal žiadne dokazovanie a vydal už druhé nesprávne procesné rozhodnutie vo veci samej, čo je v rozpore s duchom zákona a zneužitím práva. Právny názor súdu uvedený v uznesení je nesprávny, pretože ak by bol správny, tak by došlo k stavu odmietnutia spravodlivosti. V žiadnom ustanovení C. s. p. nie je stanovené, že pred podaním žaloby je potrebné prerokovať s povinnou osobou. Podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci táto podmienka je stanovená v osobitnom právnom predpise, a teda nejde o podmienku podľa ustanovenia § 161 C. s. p. bez plnenia ktorej nemôže súd konať vo veci. Preto nemôže ísť o neodstrániteľnú podmienku konania, ako to tvrdí súd. Právny názor súdu vychádza z nesprávneho výkladu rozhodnutia sp. zn. Cpjf 145/1978 a z publikácie autora Mgr. Róberta Jakubáča. Rozhodnutie neobsahuje právne posúdenie veci, keďže v ňom absentujú odkazy na konkrétne ustanovenia C. s. p. a zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré majú stanovovať povinnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody s tým, že ide o neodstrániteľný nedostatok podmienok konania. Ďalej poukázal vo svojom odvolaní na to, že preukázal splnenie všetkých zákonných podmienok podľa vyššie citovaného zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. K podaniu jeho žaloby zo dňa 31.10.2016 nepredchádzalo predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody žalobcu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. urobil tak dodatočne svojou žiadosťou zo dňa 20.08.2017, ktorá bola doručená žalovanému a žalovaný na ňu reagoval, čo vyplýva z prípisu žalovaného č. k. VI/4 Gc 136/17/1000-9 zo dňa 17.10.2017, čo potvrdil žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 18.12.2017, ktoré je obsahom súdneho spisu. Uvedené znamená, že všetky vady a nedostatky žaloby boli odstránené pred vydaním napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie. Taktiež namietal nedoručenie stanoviska Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš zo dňa 28.11.2016 a zo dňa 30.11.2016. Postup súdu prvej inštancie je v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Okrem toho namietal porušenie práva na spravodlivý proces spočívajúci v tom, aby rozhodnutie súdu bolo odôvodnené a presvedčivé, pretože len takéto rozhodnutie dáva záruku toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Navrhol predmetné rozhodnutie zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie.

3. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ustanovením § 379 C. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C. s. p. a contrario) napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie postupom podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c) C. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Odvolanie žalobcu, ktorým namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je dôvodné. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že žalobca nevyhovel uzneseniu súdu prvej inštancie zo dňa 17.02.2017, pokiaľ ide o výzvu podľa ustanovenia § 161 ods. 3 C. s. p. na odstránenie nedostatku procesnej podmienky spočívajúcej v tom, že podaniu žaloby nepredchádzalo predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody s príslušným orgánom, ktorá mala byť podľa tejto výzvy odstránená podaním žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na príslušnom orgáne podľa ustanovenia § 4 zákona č. 514/2003 Z. z., na vyhovie ktorej určil súd žalobcovi lehotu 15 dní od doručenia daného uznesenia. Podľa súdu prvej inštancie žalobca musel žiadosť o predbežné prejednanie vyhotoviť až niekedy po dátume 30.08.2017, čo nemožno považovať za odstránenie nedostatku v súdom stanovenej lehote. Žalobca namietal, že všetky vady a nedostatky jeho žaloby boli odstránené pred vydaním napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie a súd prvej inštancie mal o tom vedomosť. Jednak od žalobcu a napokon aj od žalovaného.

Napriek tomu konanie zastavil pre neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Právny názor súdu prvej inštancie je preto nesprávny.

5. Nesprávne právne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia. Tento odvolací dôvod je naplnený v prípade, keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu (t.j. úplne opomenul aplikovať príslušnú právnu normu), aplikoval nesprávnu právnu normu (t.j. namiesto príslušnej právnej normy aplikoval normu inú), obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

6. Podľa ustanovenia § 380 ods. 1 C. s. p., odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

7. V danej veci treba konštatovať, že súd prvej inštancie aplikoval nesprávnu právnu normu, keď vyslovil, že ide o nedostatok procesnej podmienky podľa ustanovenia § 161 ods. 3 C. s. p. z toho dôvodu, že podaniu žaloby nepredchádzalo predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody s príslušným orgánom, ktorá nebola odstránená ani po výzve súdu na odstránenie väd podľa ustanovenia § 129 ods. 1 a 2 C. s. p.. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že zo spisového materiálu je zrejmé, že žalobca požiadaval písomnou žiadosťou zo dňa 30.08.2017 príslušný orgán o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., čo vyplýva jednak z prípisu žalovaného č. k. VI/4 Gc 136/1000-9 zo dňa 17.10.2017, ktorú skutočnosť potvrdil aj sám žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 18.12.2017, ktoré sa nachádza v súdnom spise. To znamená, že súdom prvej inštancie vytýkaný nedostatok žaloby žalobcu bol splnený pred vydaním rozhodnutia súdu prvej inštancie. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že uznesenie na odstránenie väd podania síce musí obsahovať primeranú lehotu, ktorá nemôže byť kratšia ako 10 dní, pričom táto lehota je lehotou sudcovskou, ktorú súd môže predĺžiť, ak k tomu má podávateľ dôvod. Zo zákonnej úpravy teda výslovne vyplýva možnosť súdu, nie však jeho povinnosť predĺžiť ním určenú sudcovskú lehotu. Odpustenie zmeškania lehoty podľa ustanovenia § 122 C. s. p. síce neprichádza do úvahy, ale jej márne uplynutie nespôsobuje nemožnosť vytknúť vady podania odstrániť neskôr, dokiaľ súd z ich neodstránenia nevyvodí zákonom predvídané následky, a to prípadne i v odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o odmietnutí podania alebo inom podaní doručenom odvolaciemu súdu pred vydaním rozhodnutia o odvolaní. V danom prípade teda došlo zo strany žalobcu k odstráneniu vytýkaného nedostatku žaloby pred rozhodnutím súdu prvej inštancie, a keďže lehota na odstránenie väd žaloby je lehotou sudcovskou, ktorá má iba poriadkový charakter, je nutné konštatovať, že tento nedostatok žaloby bol odstránený.

8. Okrem toho má odvolací súd za to, že ak má súd pri skúmaní procesných podmienok pochybnosti o ich splnení, potom nemôže konanie pre tento nedostatok zastaviť, ale túto otázku musí riešiť pozitívne, teda vec musí prejednať. Opačným výkladom by bol porušený princíp zákazu denegatio iustitiae spočívajúci v tom, že súd je povinný vykonávať súdnicstvo. K odmietnutiu spravodlivosti dochádza, ak súd bez zákonného dôvodu rozhodne, že neposkytne právnu ochranu subjektu domáhajúcemu sa súdnej ochrany (pozri uznesenie NS SR sp. zn. 8Sžo/31/2013 zo dňa 01.03.2014).

9. Z uvedených dôvodov musel odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť v celom rozsahu, pretože rozhodnutie vydané v konaní je výsledkom nesprávneho právneho posúdenia, a preto nemôže byť považované za správne. Z uvedených dôvodov odvolací súd vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. Ako dôvodnú vyhodnotil odvolací súd námietku žalobcu týkajúcu sa nedostatku označenia jednotlivých odsekov odôvodnenia arabskými číslicami, ktorá povinnosť vyplýva z ustanovenia § 220 ods. 4 v spojení s § 234 ods. 2 C. s. p..

11. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude vec opätovne prejednať a rozhodnúť, následne vyhodnotí všetky dôkazy a zdôvodní, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých záverov vychádzal a ako ich skutkovo a právne vyhodnotil. Závery, ktoré prijal, primerane vysvetlí tak, aby z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplývala jednostrannosť, a ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí o veci samej podľa ustanovenia § 396 ods. 3 C. s. p., keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo zrušené a vrátené súdu na ďalšie konanie.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 C. s. p.)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)